

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ФИНАНСИТЕ

МИНИСТЕРСТВО НА ФИНАНСИТЕ
ДИРЕКЦИЯ “ФИНАНСИ НА ОБЩИНТИ”
ФО № 1/26 .01.2015 г.

ДО
КМЕТА НА ОБЩИНАТА
КОПИЕ:
ДО
ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА
ОБЩИНСКИЯ СЪВЕТ

УКАЗАНИЯ

ОТНОСНО: СЪСТАВЯНЕТО И ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА
БЮДЖЕТИТЕ НА ОБЩИНТИТЕ И НА
СМЕТКИТЕ ЗА СРЕДСТВА ОТ
ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ ЗА 2015 ГОДИНА

I. ОБЩА ЧАСТ

Тези указания се издават на основание чл. 82 от Закона за публичните финанси (ЗПФ).

С тях се определят основните насоки за съставянето и изпълнението на бюджета на общината за 2015 г. във връзка с разпоредбите на Закона за държавния бюджет на Република България за 2015 г. (ЗДБРБ за 2015 г.) и на Постановление № 8 на Министерския съвет от 16.01.2015 г. за изпълнението на държавния бюджет на Република България за 2015 г. (ПМС № 8 от 2015 г.).

С чл. 50 от ЗДБРБ за 2015 г. са приети размерите на бюджетните взаимоотношения между централния бюджет и бюджетите на общините за 2015 г. под формата на обща субсидия за делегираните от държавата дейности, трансфери за местни дейности (обща изравнителна субсидия, трансфер за зимно поддържане и снегопочистване на общински пътища) и целева субсидия за капиталови разходи.

Бюджетът на общината се съставя, приема и изпълнява по ред, определен от общинския съвет в приетата от него наредба по реда на чл. 82, ал. 1 и чл. 94, ал.1 от ЗПФ.

Съгласно чл. 94, ал. 2 от ЗПФ общинският съвет приема с решение бюджета на общината по показателите по чл. 45, ал. 1 от ЗПФ в срок до 15 работни дни от внасянето му от кмета. Размерите на бюджетните взаимоотношения с държавния бюджет трябва да съответстват на приетите със ЗДБРБ за 2015 г., както и на други относими за съответната община показатели и разпоредби.

На основание чл. 94, ал. 3 от ЗПФ с решението за приемане на бюджета на общината общинският съвет одобрява и:

- максималния размер на новите задължения за разходи, които могат да бъдат натрупани през годината по бюджета на общината, като наличните към края на годината задължения за разходи не могат да надвишават 5 на сто от средногодишния размер на отчетените разходи за последните четири години; ограничението не се прилага за задължения за разходи, финансиирани за сметка на помощи и дарения;
- максималния размер на ангажиментите за разходи, които могат да бъдат поети през годината, като наличните към края на годината поети ангажименти за разходи не могат да надвишават 30 на сто от средногодишния размер на отчетените разходи за последните четири години; ограничението не се прилага за ангажименти за разходи, финансиирани за сметка на помощи и дарения;
- размера на просрочените задължения от предходната година, които ще бъдат разплатени от бюджета за текущата година;
- размера на просрочените вземания, които се предвижда да бъдат събрани през бюджетната година;
- лимита за поемане на нов общински дълг, максималния размер на общинския дълг и на общинските гаранции към края на бюджетната година, съгласно чл. 39 от ЗПФ;
- разчет за капиталовите разходи, включващи всички източници на финансиране, в т.ч. за: разпределението на целевата субсидия за капиталови разходи, приета с чл. 50 от ЗДБРБ за 2015 г., по обекти за строителство и основен ремонт, за придобиване на материални и нематериални дълготрайни активи и за проучвателни и проектни работи, включително за съфинансиране на проекти;
- план-график за разплащане на просрочените задължения (**приложение № 1**);
- индикативен годишен разчет за сметките за средства от Европейския съюз съгласно чл. 144 от ЗПФ;
- актуализирана бюджетна прогноза за периода 2015 – 2017 година.

В съответствие с чл. 94, ал. 6 от ЗПФ бюджетът на общината се разпределя по тримесечия и разпределението се утвърждава по ред, определен с наредбата на общинския съвет по чл. 82, ал. 1 от ЗПФ.

Обръщаме внимание, че в съответствие с изискванията на чл. 3, ал. 1 от Закона за финансовото управление и контрол в публичния сектор (ЗФУКПС) ръководителите на организацията от публичния сектор отговарят за осъществяване на финансовото управление и контрол във всички ръководени от тях структури, програми, дейности и процеси при спазване на принципите за законосъобразност, добро финансово управление и прозрачност.

Ръководителите на всяко ниво в организацията, в съответствие с чл. 3, ал. 2 от ЗФУКПС, отговарят и се отчитат пред горестоящия ръководител за своята дейност по отношение на финансовото управление и контрол в структурите и звената, които ръководят.

Съгласно чл. 11, ал. 13 от ЗПФ първостепенните разпоредители с бюджет (ПРБ) упражняват контрол върху процесите по планирането, съставянето, изпълнението и отчитането на бюджетите на разпоредителите с бюджет от по-ниска степен, при спазване на определените с чл. 20 от същия закон принципи за всеобхватност, отчетност и отговорност, адекватност, икономичност, ефикасност, ефективност, прозрачност, устойчивост и законосъобразност.

Следва да се има предвид, че отчетността на касова и на начислена основа се извършва в съответствие с указанията на министъра на финансите съгласно чл. 164 от ЗПФ.

Съгласно чл. 21, ал. 1 от ЗПФ ръководителите на бюджетните организации са отговорни за изграждането, функциониране и отчитането на системи за финансово управление и контрол в съответствие с действащото законодателство.

Първостепенните разпоредители с бюджет следва да създадат необходимата организация за поддържане на добро финансово състояние и ефективно, ефикасно и икономично използване на бюджетния ресурс. От особено значение е финансовото управление и контрол да се извърши при засилена финансова дисциплина и ясно дефинирани приоритети, като не се поемат ангажименти (задължения), които финансово не са обезпечени, и да не се допускат просрочени задължения и вземания. За целта следва да се създаде организация за текущо анализиране изпълнението на съответния бюджет с оглед своевременното идентифициране на рисковете и причините за възникване на просрочени задължения и вземания, въз основа на информацията за поети ангажименти и начислените задължения и за начислените вземания в системата на ПРБ (второстепенни и от по-ниска степен разпоредители с бюджет). Едновременно с това следва да се предприемат и необходимите мерки за преодоляване на възникналите проблеми.

Във връзка с изискването на § 20 от ПЗР на ЗПФ, в срок три години от влизането в сила на ЗПФ, общините следва да приведат показателите си за наличните в края на годината поети ангажименти и задължения за разходи в съответствие с ограниченията по чл. 94, ал. 3, т. 1 и 2 от ЗПФ. Обръщаме внимание, че общините следва да създадат **вътрешна координация и правила за взаимодействие и обвързаност на дейностите по съставянето, приемане и изпълнение на бюджетите, отчетността и организирането и провеждането на обществените поръчки, с цел привеждане на дейността на ПРБ в съответствие с изискванията на ЗПФ**. Във връзка с това следва да се имат предвид дефинициите на наблюдаваните показатели съгласно §1, т. 16, 21, 22 и 27 от допълнителните разпоредби на ЗПФ. Първостепенните разпоредители с бюджет могат да натрупат нови задължения за разходи и да поемат ангажименти за разходи над утвърдения им допустим максимален размер за 2015 г. само след извършването на съответните промени по реда на чл. 94 от ЗПФ. Съгласно разпоредбата на чл. 102 от ЗПФ, ПРБ не могат да извършват разходи и да поемат задължения за разходи за текущата година,

надхвърлящи общия размер на утвърдените разходи и задължения за разходи по бюджетите им.

На основание чл. 97 от ЗПФ бюджетът на общината се публикува на интернет страницата на общината в срок до 10 работни дни след приемането му от общинския съвет. Бюджетът на общината се предоставя на Сметната палата и на Министерството на финансите в срок до един месец след приемането му.

Изискваните с тези указания документи се представят в Министерството на финансите (МФ) в определените срокове.

Министерството на финансите може да изиска допълнителна информация от общините относно изразходваните бюджетни средства от предоставени целеви субсидии за капиталови разходи и целеви трансфери в сроковете за представяне на отчетите.

Всички обяснителни записи, изисквани с тези указания, се представят в електронен вид. За целта общините определят длъжностно лице/лица, които изпращат необходимата информация.

II. ПРИХОДИ

На основание чл. 45, ал. 1, т. 1 от ЗПФ общинският бюджет включва приходи от:

- а) местни данъци - при условия, по ред и в граници, установени със закон;
- б) такси - при условия и по ред, установени със закон;
- в) услуги и права, предоставяни от общината;
- г) разпореждане с общинска собственост;
- д) глоби и имуществени санкции;
- е) лихви и неустойки;
- ж) други постъпления;
- з) помощи и дарения.

По бюджетите на второстепенните и от по-ниска степен разпоредители с бюджет по бюджетите на общините не се предвиждат приходи, с изключение на помощи и дарения. Това не се отнася за делегираните бюджети. Собствените приходи на училищата, детските градини и обслужващите звена, прилагачи системата на делегираните бюджети, се планират от съответните директори.

Обръщаме внимание, че в съответствие с разпоредбите на чл. 4а от Закона за ограничаване на плащанията в брой (ЗОПБ):

- събрани в брой приходи се внасят своевременно по съответните банкови сметки на бюджетните организации;
- директното разходване от касата на бюджетния разпоредител на събрани приходи в брой се прилага само по изключение или когато поради естеството на неговата дейност, прилагането на предходния абзац не е целесъобразно;
- ръководителите на бюджетните организации конкретизират и осигуряват прилагането на горепосочените изисквания чрез въвеждането на съответните контролни дейности по реда на чл. 13 от Закона за финансовото управление и контрол в публичния сектор.

В срока по чл. 97 от ЗПФ за представяне на бюджета на общината на Министерство на финансите и на Сметната палата, в МФ се представя Справка (**приложение № 2**) за размера (ставката) на данъка върху недвижимите имоти и данъка при възмездно придобиване на имущество за 2015 г. съгласно наредбата на общинския съвет по чл. 1, ал. 2 от Закона за местните данъци и такси (ЗМДТ) за определяне на размера на местните данъци. Към справката се прилага заверен препис от съответните текстове на наредбата на общинския съвет, с които се определят конкретните размери на гореспоменатите данъци.

В същия срок се представя Справка (**приложение № 3**) за размера на задълженията и плащанията на патентен данък, данък върху недвижимите имоти, данък върху превозните

средства и такса за битови отпадъци за 2014 г. Въз основа на данните от справката се извършва анализ на събирамостта на съответните приходи през 2014 г. с отчитане на причините за констатираното ниво на събирамост и предприетите мерки за повишаване на събирамостта. Такъв анализ се извършва и по отношение на събирамостта на просрочените общински вземания. Резюме от двата анализа (с отчетените причини) се изпраща в МФ заедно със справката (приложение № 3).

Общините следва да предоставят по електронен път на Министерството на финансите информацията по чл. 5а, ал. 1 от ЗМДТ.

За постигане и поддържане на добро финансово състояние на общината следва да нараснат усилията от страна на общинските администрации по отношение на предприемането на ефективни действия за повишаване на събирамостта на общинските приходи през текущата година, както и за събиране на просрочените общински вземания. Във връзка с това се препоръчва:

- да бъдат предприети мерки спрямо задължените лица за осигуряване на своевременно плащане на задълженията им към общината;
- засилване на контролните дейности и пълно използване на предоставените със ЗМДТ правомощия на служителите на общинската администрация по обезпечаване и събиране на местни данъци и такси;
- анализиране на размера на постъпленията, които произтичат от реализация и използване на нефинансови активи на общината и предоставяне на услуги, включително актуализиране на цените на услуги и права, предоставяни от общината, и преразглеждане на договорените цени при предоставяне под наем и при разпореждане с имоти и вещи - общинска собственост.

Следва да се имат предвид и направените изменения и допълнения в чл. 54 на ЗМДТ във връзка с предоставянето на данни от регистъра на пътните превозни средства, поддържан от Министерство на вътрешните работи, от МФ на общините с цел подпомагане на общинските администрации при събиране на данъка върху превозните средства.

III. БЮДЖЕТНИ ВЗАИМООТНОШЕНИЯ

На основание чл. 52, ал. 1 от ЗПФ бюджетните взаимоотношения на общинския бюджет с централния бюджет включват:

1.трансфери за:

- а) обща субсидия за финансиране на делегираните от държавата дейности;
- б) местни дейности, включително обща изравнителна субсидия;
- в) целева субсидия за капиталови разходи;
- г) други целеви разходи;
- д) финансови компенсации от държавата;

2.временни безлихвени заеми.

Съгласно чл. 52, ал. 2 от ЗПФ в общинския бюджет се включват и бюджетните взаимоотношения с други бюджети и сметки за средства от Европейския съюз.

За делегираните от държавата дейности се посочва общата субсидия за делегираните от държавата дейности по чл. 50 от ЗДБРБ за 2015 г. и частта (размера) на средствата от целевата субсидия за капиталови разходи, приета с чл. 50 от ЗДБРБ за 2015 г., които са предвидени за финансиране на обекти в делегираните от държавата дейности.

За местните дейности се посочват трансферите за местни дейности (обща изравнителна субсидия и трансфер за зимно поддържане и снегопочистване на общински пътища), определени с чл. 50 от ЗДБРБ за 2015 г., и частта (размера) на средствата от целевата субсидия за капиталови разходи, които са предвидени за финансиране на обекти в местните дейности, включително за изграждане и основен ремонт на общински пътища.

IV. ФИНАНСИРАНЕ

В този раздел се планират позициите по финансирането на бюджетното салдо.

По отношение на дълговите позиции се посочват очакваните през годината постъпления от заеми и емисии, както и очакваните плащания /погашения по главници/ по тях.

Планирането на преходния остатък следва да се извърши в общ размер, отговарящ на отчетените наличности към края на 2014 г. и по дейности (местни и делегирани), съобразно взетото решение на общинския съвет.

Обръщаме внимание на коректното планиране на наличностите в края на 2015 г., предвид наблюдаваното през последните години голямо разминаване на тези позиции с отчетните данни.

V. РАЗХОДИ

В съответствие с чл. 45, ал. 1, т. 2 от ЗПФ общинският бюджет включва разходи за делегирани от държавата и за местни дейности, както и във функционален разрез съгласно Единната бюджетна класификация, за:

- а) персонал;
- б) издръжка;
- в) лихви;
- г) помощи и обезщетения за домакинства;
- д) текущи субсидии;
- е) капиталови разходи.

Средствата за делегираните от държавата дейности не могат да бъдат по-ниски от определените в чл. 50 и в приложение № 7 към чл. 51 от ЗДБРБ за 2015 г. средства.

Делегираните от държавата дейности се финансираат съгласно показателите, определени в Решение № 633 на Министерския съвет от 2014 г. за приемане на стандарти за делегираните от държавата дейности през 2015 г. с натурали и стойностни показатели, изменено и допълнено с Решение № 801 на Министерския съвет от 2014 г.

Реализираните в края на годината икономии на средствата за финансиране на делегираните от държавата дейности остават като преходен остатък по бюджета на общината и се използват за финансиране на същите дейности, включително за инвестиционни разходи, съгласно чл. 89, ал. 1 от ЗДБРБ за 2015 г. Преходните остатъци на звената от системата на народната просвета, които прилагат системата на делегиран бюджет, се възстановяват по бюджетите на всеки разпоредител с бюджет в срок до 31 януари 2015 г.

Реализираните в края на годината икономии от средствата за финансиране на местните дейности остават като преходен остатък по бюджета на общината и се използват за финансиране съобразно решение на общинския съвет.

Съгласно чл. 53 от ПМС № 8 от 2015 г. неусвоените средства от предоставени целеви субсидии за капиталови разходи и целеви трансфери по бюджетите на общините през 2014 г. се разходват за същата цел до края на 2015 г. за сметка на преходните остатъци.

В МФ се представя Справка за разпределението на средствата от преходния остатък от 2014 г. по функции и дейности по бюджета за 2015 година (**приложение № 4**).

Разходите по обслужването на общинския дълг (такси, лихви, комисионни и др.) се планират в разходната част на бюджета във **функция IX. Разходи, некласифицирани в другите функции** от ЕБК, по съответните разходни параграфи.

Възстановяване на средства от субсидии (целеви трансфери), както и такива по препоръка на Сметната палата и Агенцията за държавна финансова инспекция.

Подлежащите на възстановяване средства от субсидии (целеви трансфери), както и такива по препоръка на Сметната палата и Агенцията за държавна финансова инспекция в случаи на констатирани нередности, се възстановяват от общините в полза на централния бюджет по сметка в БНБ с IBAN BG50 BN BG 9661 3000 1482 28 - „Възстановени трансфери за ЦБ”, BIC код BN BGBGSD.

В касовия отчет за изпълнението на бюджета и в сметките за средства от Европейския съюз на съответната община възстановените суми следва да бъдат отчетени по подпараграф 31-20 „Възстановени трансфери за ЦБ” от Единната бюджетна класификация за 2015 г. Средствата, подлежащи на възстановяване от общините за заявени, но неразкрити специализирани институции и социални услуги в общността, се превеждат от общината по сметка на централния бюджет в БНБ с IBAN BG74 BN BG 9661 30 001444 01, BIC код BN BGBGSD и се отчитат в намаление на подпараграф 31-11 „Обща субсидия и други трансфери за държавни дейности от ЦБ за общини”.

Средствата, подлежащи на възстановяване по чл. 34, ал. 3 от ПМС № 8 от 2015 г., се превеждат по сметка на Главна дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението” на Министерството на вътрешните работи в БНБ с IBAN BG04 BN BG 9661 3000 1573 01, BIC код BN BGBGSD и се отчитат по подпараграф 31-20 „Възстановени трансфери за ЦБ”(-).

VI. ПЛАНИРАНЕ И ОТЧИТАНЕ НА РАЗХОДИТЕ ПО ФУНКЦИИ

1. Функция „Общи държавни служби”

Делегирани от държавата дейности

Група „Изпълнителни и законодателни органи”

Дейност 122 „Общинска администрация”

В рамките на средствата, определени за общинска администрация в ЗДБРБ за 2015 г., кметовете определят индивидуалните възнаграждения на служителите в администрацията.

Напомняме, че следва да се предвидят средства за неизплатени възнаграждения за персонал от 2014 г., както и средства за изплащане на обезщетения за придобито право на пенсия и за неизползван платен годишен отпуск за лицата, на които предстои пенсиониране през 2015 г.

В случай на необходимост от дофинансиране, дофинансира се численост, а не само средства за заплати. Тоест, при планирането и отчитането на дофинансиране, се залагат щатни бройки със съответните средства за персонал.

В изпълнение на чл. 81 от ПМС № 8 от 2015 г. се препоръчва на кметовете на общините в срок до 15 февруари 2015 г. да разработят мерки за оптимизиране на разходите за персонал и да ги предложат на общинския съвет за одобрение в рамките на параметри по бюджета на общината за 2015 г.

Местни дейности

Предвиждат се и се отчитат разходите за възнаграждения на председателя на общинския съвет и общинските съветници, при спазване на разпоредбите на чл. 26 и чл. 34 от Закона за местното самоуправление и местната администрация, както и средствата, определени за издръжка на общинската администрация, за капиталови разходи и др. Разходите за представителни цели на общините се определят от съответния общински съвет.

Предвид разпоредбата на чл. 80 от ПМС № 8 от 2015 г.с цел повишаване на ефективността на местните финанси се препоръчва кметовете на общините в срок до 31 март 2015 г. да представят за одобрение в общинския съвет програма за структурни и функционални реформи в съответната община, която обхваща текущата година и периода до 2017 г. в съответствие с приетата от общинския съвет актуална средносрочна бюджетна прогноза. Програмата следва да включва и система от индикатори за изпълнение, които да измерват и оценяват постигането на планираните целеви стойности по показателите за ефективност.

2. Функция „Отбрана и сигурност”

Делегирани от държавата дейности

Група „Полиция, вътрешен ред и сигурност”

Дейност 239 „Други дейности по вътрешната сигурност”

В рамките на определените средства по стандарти за: местните комисии за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните, центровете за превенция и консултивни кабинети към тях, обществени възпитатели; общинските съвети по наркотични вещества и на превантивно-информационните центрове; местните комисии за борба с трафика на хора, се разпределят разходите за персонал и издръжка.

В тази дейност се планират и отчитат разходите за издръжка за детски педагогически стаи и районни полицейски инспектори.

Група „Зашита на населението, управление и дейности при стихийни бедствия и аварии”.

Дейност 282 „Отбранително-мобилизационна подготовка, поддържане на запаси и мощности”

В рамките на определените средства по стандарти за деновощи оперативни дежурни и за изпълнители по поддръжка и по охрана на пунктове за управление се определя числеността на персонала и се разпределят разходите за персонал, други нормативно признати разходи на деновощните оперативни дежурни и издръжка.

Съгласно Постановление № 258 на Министерския съвет от 2005 г. за дейностите и задачите по отбранително-мобилизационна подготовка на държавните органи и юридическите лица с военновременни задачи, оперативните дежурни за носене на деновощно дежурство са щатна численост на персонала, а изпълнителите по поддръжка и по охрана на пунктовете за управление се назначават по преценка на ръководителите в или извън утвърдената численост на персонала.

В дейност 283 „Превантивна дейност за намаляване на вредните последствия от бедствия и аварии” и дейност 284 „Ликвидиране на последици от стихийни бедствия и производствени аварии” се отчитат средствата, предоставени въз основа на акт на Министерския съвет по предложение на Междудомовствената комисия за възстановяване и подпомагане към Министерския съвет. (МКВП). Включват се и преходните остатъци от предоставени през 2014 г. средства по решения на МКВП.

В дейност 285 „Доброволни формирования за защита при бедствия” се отчитат средствата за доброволни формирования в изпълнение на чл. 42 и чл. 43 от Закона за защита при бедствия и по реда на Наредбата за условията, реда за получаване и размерите на възнагражденията на доброволците за обучение и за изпълнение на задачи за защита при бедствия, приета с Постановление № 143 на Министерския съвет от 2008 г.

Местни дейности

Група „Полиция, вътрешен ред и сигурност”

В дейност 239 „Други дейности по вътрешната сигурност” се планират и отчитат средства за звена „Общинска полиция”.

Група „Зашита на населението, управление и дейности при стихийни бедствия и аварии”

В дейности 283 „Превантивна дейност за намаляване на вредните последствия от бедствия и аварии” се планират и отчитат средства за осигуряване дейностите по плана за защита при бедствия.

В дейност 284 „Ликвидиране на последици от стихийни бедствия и производствени аварии” се предвиждат и отчитат средства за неотложни и непредвидени разходи, свързани със защитата на населението.

3. Функция „Образование”

Делегирани от държавата дейности

В дейност 311 „Целодневни детски градини и обединени детски заведения” (ЦДГ и ОДЗ) се планират и отчитат средства за обучението и възпитанието на децата от 1 г. до 6 г. по стандартите за: дете в яслена група към ОДЗ, дете от 3 до 4 г. и дете в подготвителна група (на 5 и 6 г.) в ЦДГ или ОДЗ, разпределени чрез формула, както и добавките за децата в детските градини. Първите два стандарта включват разходите за персонал, за квалификация на педагогическия персонал, за ..... (СБКО), за представително облекло на педагогическия персонал и средствата по Закона за здравословни и безопасни условия на труд (ЗЗБУТ). Стандартът за дете в подготвителна (целодневна или полудневна) група към детска градина включва разходите за персонал и за издръжка: средства за осигуряване условия за обучението и възпитанието на децата, за квалификация на педагогическия персонал, за СБКО, за представително облекло на педагогическия персонал и по ЗЗБУТ.

В дейност 312 „Специални детски градини” се планират и отчитат текущите разходи за децата в специалните детски градини, а в *дейност 318 „Подготвителна група в училище”* - текущите разходи за децата от целодневни или полудневни подготвителни групи към училище.

В дейностите 321, 322, 324 и 326 се планират и отчитат текущите разходи на училищата – специални, общеобразователни, спортни и професионални. Средствата по стандартите за ученик, разпределени чрез формула, и средствата по добавките на учениците се включват в бюджетната дейност, в която се отнася училището.

Директорът на училището може да извършва компенсирали промени по плана на приходите и разходите, в т.ч. и по дейности. За промените се уведомява ПРБ.

В стандартите по образование *не се включват* средствата за стипендии на учениците, за учебници и учебни помагала за децата от подготвителните групи и за учениците до VII клас, за закрила на децата с изявени дарби, за безплатния превоз на учениците до 16-годишна възраст, за компенсиране на транспортни разходи на педагогическия персонал, за финансиране на здравни кабинети в училища и детски градини, за спорт за всички.

Преходните остатъци от стипендии се разчитат в разходен § 40-00 от ЕБК.

В дейност 332 „Общежития” се планират и отчитат текущите разходи на общежитията.

В дейност 337 „Извънучилищни дейности” се планират и отчитат разходите на извънучилищните педагогически учреждения за персонал и част от издръжката – средства по ЗЗБУТ, за квалификация на педагогическия персонал, за СБКО и за представително облекло на педагогическия персонал.

В дейност 389 „Други дейности по образоването” се планират и отчитат средства за безплатен превоз на учениците до 16-годишна възраст, включително

разходите за ученическите микробуси – за персонал на шофьорите на училищните микробуси, разходи за горива, винетки, застраховки и др.

По решение на ПРБ целеви средства могат да се делегират на училищата. Когато ПРБ прехвърля разходните ангажименти на училището (напр. разходите за възнаграждения и осигуровки на шофьорите на училищни микробуси) по дадена дейност, които са отговорност на ПРБ, той следва да прехвърли и средствата, които е получил за тази цел.

Предвидените по централния бюджет средства за закупуване на учебници и учебни помагала и за компенсиране на част от превозните разноски на педагогическия персонал по чл. 40в от Закона за народната просвета се предоставят на общините по реда на чл. 109, ал. 3 от ЗПФ въз основа на акт на Министерския съвет, предложен от министъра на образованието и науката.

Предвидените в централния бюджет средства за закрила на деца с изявени дарби съгласно Наредбата за условията и реда за осъществяване на закрила на деца с изявени дарби, приета с Постановление № 298 на Министерския съвет от 2003 г., се предоставят по бюджетите на общините, изпълняващи мерки за закрила на децата с дарби, по реда на чл. 109, ал.3 от ЗПФ въз основа на акт на Министерския съвет.

Местни дейности

В **дейност 311 „Целодневни детски градини обединени детски заведения”** се планират и отчитат разходите в целодневните детски градини за издръжка, включително храната на децата.

В **дейностите 314 и 315** се планират и отчитат разходите за обучението и възпитанието на децата в **полудневните и сезонни детски градини**.

В **дейност 336 „Столове”** се планират и отчитат разходите за дейността на столовете. Режийните разноски за ученическото хранене включват разходите за персонал и за издръжка.

В **дейност 337 „Извънучилищни дейности”** се планират и отчитат разходите на извънучилищните педагогически учреждения, разкрити по решение на общинския съвет; разходите за издръжката за извънучилищните педагогически учреждения, разкрити по Закона за народната просвета.

4. Функция „Здравеопазване”

Делегирани от държавата дейности

В **дейност 431 „Детски ясли, детски кухни и яслени групи към ОДЗ”** – се планират и отчитат средства за персонал и за издръжка по ЗЗБУТ. Планирането на броя на местата в детските ясли и детските кухни се определя съгласно чл. 6 от Наредба № 26 на министъра на здравеопазването от 2008 г. за устройството и дейността на детските ясли и детските кухни и здравните изисквания към тях. Броят на местата в детските ясли и детските кухни по отчет се определя на основата на средната посещаемост (среден брой хранодни) за съответния отчетен период. В натуралните показатели не се включва броят на децата от яслените групи към ОДЗ.

В **дейност 437 „Здравен кабинет в детски градини и училища”** в рамките на средствата по стандарти се планират и отчитат средства за персонал и издръжка на кабинетите.

В **дейност 469 “Други дейности по здравеопазването”** в рамките на средствата по стандарти се планират и отчитат средствата за персонал и средствата за издръжка по ЗЗБУТ.

В дейност 469 при изпълнението на бюджета се отчитат и средствата за пътните разходи на правоимашите болни и средствата за командировките на експертите от ТЕЛК .

Справката за фактически разходваните средства за командироване на експертите от ТЕЛК от друга община при освидетелстване на лица, живеещи на територията на тяхната община (приложение № 5) следва да бъде получена в Министерството на финансите, дирекция „Финанси на общините“ на хартиен носител до 10-то число на месеца, следващ отчетното тримесечие, а за четвъртото тримесечие - не по-късно от 7 декември 2015 г. За невъзстановените средства за IV-то тримесечие на 2014 г. следва да се представи отделна справка в срока за I-во тримесечие на 2015 г.

Средствата за пътните разходи на правоимащи болни и средствата за командировките на експертите от ТЕЛК се предоставят на общините по реда на чл. 24 и чл. 25 от ПМС № 8 от 2015 г.

Местни дейности

В дейност 412 „Многопрофилни болници за активно лечение“ се планират и отчитат капиталови разходи/трансфери, предоставени по решение на общинския съвет за болнична медицинска помощ, както и разходи извън обхвата на болничната помощ или по програми

В дейност 431 „Детски ясли, детски кухни и яслени групи към ОДЗ“ се планират и отчитат разходите за издръжка и капиталовите разходи на детските ясли и детските кухни.

5. Функция „Социално осигуряване, подпомагане и грижи“

Делегирани от държавата дейности

Група „Програми, дейности и услуги по социалното осигуряване, подпомагане и заетостта“

В рамките на средствата по стандарти се планират и отчитат средства за персонал и издръжка.

Средствата за месечна помощ на ученик се планират и отчитат по §§ 42-02 „Обезщетения и помощи по социалното подпомагане“ от ЕБК.

За разчетени със ЗДБРБ за 2015 г. места в специализираните институции и социални услуги в общността, но неразкрити за съответното тримесечие на 2015 г., се представя справка (приложение № 6) в Министерството на финансите, дирекция „Финанси на общините“ до 15-то число на месеца, следващ отчетното тримесечие, а за четвъртото тримесечие - не по-късно от 9 декември 2015 г.

При изпълнение на бюджета, в дейност 589 „Други служби и дейности по социалното осигуряване, подпомагане и заетостта“, по разходен §§ 42-19 „Други текущи трансфери за домакинствата“ от ЕБК се отчитат изразходваните средства по реда на Наредбата за определяне на реда за изплащане от държавата на присъдена издръжка, приета с Постановление № 167 на Министерския съвет от 2011 г. (НОРИДПИ). Средствата за изплащане на присъдена издръжка се предоставят на общините като обща субсидия за финансиране на делегираните от държавата дейности въз основа на отчетени разходи, съобразно попълнена Справка за фактически изплатените средства за тази цел - (приложение № 7), ведно с разшифровка на сумите на ред „Други“, ако има такива - (приложение № 7a).

Справката следва да бъде получена в Министерството на финансите, дирекция „Финанси на общините“ до 10-то число на месеца, следващ отчетното тримесечие, а за четвъртото тримесечие - не по-късно от 7 декември 2015 г. Министерството на финансите прихваща възстановените по реда на чл. 14, ал. 2 от НОРИДПИ средства от подлежащата на предоставяне субсидия за действително извършени разходи, като наличните към 31 декември 2014 г. средства по бюджетите на общините, остават като преходен остатък и се използват през 2015 г. за същата цел.

Средствата за фактически разходваните средства за присъдена издръжка се предоставят на общините по реда на чл. 73 от ПМС № 8 от 2015 г.

Определеният с чл. 64 от ЗДБРБ за 2015 г. максимален размер на присъдена издръжка, която се изплаща от държавата за сметка на неизправния дължник, за 2015 г. е 80 лв.

Обръщаме внимание на случаите, в които се изплаща изменен размер на присъдена издръжка (чл. 10 от НОРИДПИ). Когато със съдебно решение е изменен размерът на издръжката, тя се дължи от датата на влизане в сила на съдебното решение, а не за времето по изпълнителния лист. Датата следва да е видна от получения чрез съдебния изпълнител заверен препис от съдебното решение, удостоверяващ влизането му в сила.

Държавата се смята за присъединен взискател за частното държавно вземане за изплатената по реда на НОРИДПИ издръжка. Дължникът чрез съдебния изпълнител възстановява по бюджета на съответната община платената по реда на НОРИДПИ издръжка, заедно със законната лихва, начислена за периода, през който е изплащана издръжката. Разходите за такси, разноски и за лихви по изпълнителното дело не се изплащат от общината. Те се събират от дължника чрез съдебния изпълнител.

Местни дейности

Група „Програми, дейности и служби по социалното осигуряване, подпомагане и заетостта“

В дейност 524 „Домашен социален патронаж“ се планират и отчитат разходите само за този вид дейност.

В дейност 525 „Клубове на пенсионера, инвалида и др.“ се планират и отчитат разходите на клубовете, а в дейност 532 „Програми за временна заетост“ – разходите за издръжка по програмата.

В дейност 589 „Други служби и дейности по социалното осигуряване, подпомагане и заетостта“ се планират и отчитат разходите за трапезарии и други социални услуги. Тук се включват и разходите за домовете за социални грижи, разкрити с решение на общинския съвет като местна дейност.

6. Функция „Почивно дело, култура, религиозни дейности“

Делегирани от държавата дейности

Група „Физическа култура и спорт“

В дейност 713 „Спорт за всички“ се отчитат целевите средства за подпомагане на физическото възпитание и спорта, предоставени на общините за общинските детски градини и училища по реда на Постановление № 129 на Министерския съвет от 2000 г. за определяне на минимални диференциирани размери на паричните средства за физическо възпитание и спорт, които се осигуряват от държавния бюджет и от бюджетите на общините. Те се предоставят на общините като обща субсидия за делегираните от държавата дейности и се отчитат по съответните разходни параграфи, съгласно одобрените от Министерството на образованието и науката проекти на училищата и детските градини.

Неизразходваните целеви средства от 2014 г. за спортни дейности на учениците и на децата в детските градини се използват за същите цели през 2015 година.

Група „Култура“

Дейност 738 „Читалища“

Субсидията по бюджета на общината за читалищна дейност се разпределя между читалищата на територията на съответната община от комисия съгласно разпоредбата на чл. 23, ал. 1 от Закона за народните читалища. Препоръчва се комисията, при разпределяне на средствата по читалища, да задели резерв за изплащане на обезщетения за придобито

право на пенсия и за неизползван платен годишен отпуск за читалищи служители, на които предстои пенсиониране през 2015 г.

Общините следва да представят заедно с бюджета си Справка за разпределение на субсидията за 2015 г. по читалища (**приложение № 8**).

Общините следва да изискват от читалищата да представят отчет за изразходваните бюджетни средства, предоставени им под формата на субсидия, по съответните разходни параграфи на ЕБК за 2015 г., в сроковете (месечни, тримесечни, годишни) за представяне на отчетите за касовото изпълнение от структурните им звена.

Дейност 739 „Музеи, художествени галерии, паметници на културата и етнографски комплекси с национален и регионален характер” и дейност 751 „Библиотеки с национален и регионален характер”

В рамките на определените средства по стандарти за съответния културен институт (библиотека, музей, художествена галерия) се разпределят разходите за персонал и издръжка.

За музеите и художествените галерии с регионален характер е въведен допълващ стандарт за закрити площи, съгласно РМС № 801/2014 г. Определените средства по този стандарт са за издръжка.

Следва да се има предвид, че *субсидираната численост не е щатна численост*, а е натурален показател, съгласно който се определя годишният размер на средствата за финансиране на съответния общински културен институт или читалище. В рамките на тези средства **се определя числеността на щатния персонал**, съответните средства за заплати и осигурителни вноски, както и останалите разходи за издръжка.

За дейностите в системата на културата по решение на общинските съвети може да се предостави правото на второстепенни разпоредители с бюджет с възможност да съставят бюджети, съгласно разпоредбата на чл. 23г от Закона за закрила и развитие на културата.

Местни дейности

В местните дейности се предвиждат средства за финансиране на дейности по почивно дело и социален отдих; детски и специализирани спортни школи; театри, филхармонични дружества, оркестири и ансамбли, музеи, художествени галерии, паметници на културата и етнографски комплекси с местен характер; радиотрансляционни възли; обредни домове и зали; зоопаркове; градски библиотеки и други дейности по културата.

Група „Физическа култура и спорт”

На основание чл. 59, ал. 3 от Закона за физическото възпитание и спорта, по *решение на общинския съвет*, общините могат да подпомагат със средства от собствени приходи спортни организации, спортни училища и туристически дружества, чийто седалища и дейност са на територията на общината, като конкретният размер на субсидията се определя с решението за приемане на бюджета.

Съгласно чл. 59, ал. 5 от Закона за физическото възпитание и спорта, общините **не** могат да предоставят субсидии за подпомагане на спортни организации, които не са регистрирани като юридически лица с нестопанска цел в обществена полза при условията и по реда на Закона за юридическите лица с нестопанска цел.

Група „Култура”

В дейност 745 "Обредни домове и зали" по §§42-14 "Обезщетения и помощи по решение на общинския съвет" се отчитат предвидените с решение на общинските съвети средства за подпомагане разходите за погребения с източник на финансиране имуществените данъци, таксите, неданъчните и другите общински приходи. В помощта се включват разходите за издаване на смъртен акт, некролог, ковчег, превоз на покойника, надгробен знак, изкопаване и заравяне на гроба или кремиране по цени, утвърдени от

общинските съвети. Помощта се предоставя за самотни, без близки и роднини, бездомни, безпризорни, настанени в заведения за социални услуги и регистрирани в службите за социално подпомагане лица.

7.Функция „Жилищно строителство, благоустройство, комунално стопанство и опазване на околната среда”

Местни дейности

Група „Жилищно строителство, благоустройство, комунално стопанство”

Разходите, свързани с изграждането, ремонта и поддържането на уличната мрежа, включително и на прилежащите ѝ тротоари, велосипедните алеи, площадни пространства и др., следва да се планират и отчитат в **дейност 606 „Изграждане, ремонт и поддържане на уличната мрежа”**. В съответствие с реда по чл. 30, ал.4 от Закона за пътищата, в тази дейност се планират и отчитат разходите на общината и за улици, които едновременно са участъци от републикански пътища. В същата дейност се попълва и натуралистият показател „дължина на уличната мрежа-км”.

Във връзка със задължението на кметовете на общини съгласно чл. 6, ал.3 от Закона за енергетиката да осигуряват изграждането, експлоатацията, поддържането и развитието на мрежите и съоръженията за външно осветление на територията на общината за имоти - общинска собственост, в **дейност 604 „Осветление на улици и площи”** се планират и отчитат разходи за заплати, възнаграждения и осигурителни вноски на персонала. В същата дейност се попълва натуралистият показател „площ на урбанизираната територия - кв.км”, данните за който трябва да бъдат съгласувани със съответната техническа служба в общината. В *група „Опазване на околната среда”*, в **дейност 622 „Озеленяване”** се попълва натурален показател „зелени площи - кв.м.”.

При изпълнение на бюджета във функцията се отчитат и средствата за финансово осигуряване изграждането на жилища, дадени в обезщетение на собственици на недвижими имоти, отчуждени по реда на Закона за териториално и селищно устройство (отменен) или на Закона за собствеността по цени съгласно отменената Наредба за цените на недвижимите имоти (PMC № 433/2001 г.). В изпълнение на чл. 33 от PMC № 8 от 2015 г. предвидените в централния бюджет средства за покриване на разлики в стойността на жилищата, дадени в обезщетение на собственици на отчуждени недвижими имоти, се отпускат ежемесечно от Министерството на финансите въз основа на писмено искане, направено от общината с приложени разходооправдателни документи (Протоколи обр. 19 и Сметка 22) за извършено, но неразплатено строителство на жилищен обект в частта, припадаща се за тези жилища. Средствата се предоставят на общините като целеви трансфер.

8.Функция „Икономически дейности и услуги”

Местни дейности

Група "Транспорт и съобщения"

Средствата от целевата субсидия за капиталови разходи, предназначени за изграждане и основен ремонт на общински пътища, следва да се планират и отчитат в **дейност 832 „Служби и дейности по поддържане, ремонт и изграждане на пътища”** и съответно се отразяват в документацията за капиталови разходи. В същата дейност се попълва натуралистият показател „дължина на местни общински пътища - км”.

Група „Други дейности по икономиката”.

Разходите, свързани със задълженията на общините по Закона за защита на животните за осъществяване на дейностите по овладяване популацията на

безстопанствените животни, се планират и отчитат в *действие 878 „Приюти за безстопанствени животни“*.

9. Функция „Разходи, некласифицирани в другите функции“

Всички разходи за лихви, както в делегираните от държавата така и в местните дейности, се отчитат в тази функция по съответните разходни параграфи и подпараграфи в *действие 910 „Разходи за лихви“*. Не се допуска отчитане на разходи за лихви в останалите функции.

VII. КАПИТАЛОВИ РАЗХОДИ

В изпълнение на изискванията на чл. 52 от ЗДБРБ за 2015 г. разчетите за финансиране на капиталовите разходи на общините, определени с решение на общинския съвет въз основа на поименните списъци на обектите за строителство и основен ремонт, за придобиване на материални и нематериални дълготрайни активи и за проучвателни и проектни работи, се изготвят и представят в МФ при следните условия и ред:

Общините следва да разпределят средствата за капиталови разходи в съответствие с национални, регионални и секторни политики. Приоритетно следва да се осигурява финансирането на преходните обекти, след като се изясни политиката по завършването на замразените обекти.

Капиталовите разходи, финансиирани със средства от целевата субсидия по чл. 50 от ЗДБРБ за 2015 г., трябва да съответстват на приетото от общинския съвет поименно разпределение на целевата субсидия по обекти за строителство и основен ремонт (включително за изграждане и основен ремонт на общински пътища), за придобиване на дълготрайни материални и нематериални активи и за придобиване на земя. Целевата субсидия за изграждане и основен ремонт на общински пътища следва да бъде в размер не по-малък от приетия размер с чл. 50 от ЗДБРБ за 2015 г. Със средства от целевата субсидия за капиталови разходи, определена със закона за 2015 г., общините не могат да финансират разходи за автомобили за общинската администрация, включително за плащания по договори за лизинг от предходни години, за закупуване на мобилни телефони и на офис обзавеждане за административни сгради.

Паричните постъпления от продажба на общински нефинансови активи се разходват само за финансиране на изграждането, за основен и текущ ремонт на социална и техническа инфраструктура, както и за погасяване на ползвани заеми за финансиране на проекти на социалната и техническата инфраструктура.

Документацията за капиталовите разходи (Разчет за финансиране, Поименно разпределение на разходите, Спецификации) се разработва на програмен продукт "МФПИ Инвеститор" – актуализирана версия във връзка с подготовката и изпълнението на бюджета за 2015 г., която е публикувана на интернет страницата на Министерството на финансите на адрес: <http://www.minfin.bg/> – раздел Информация> Услуги> Обмен на данни с МФ> Програмиране, планиране, наблюдение и контрол при финансирането на публичните инвестиции. На същата страница са публикувани документите *InvestitorManual_1.0.9* и *InvestitorStep_by_Step1.0.9*, които представлят обстойно функционалните възможности на ПП "МФПИ-Инвеститор" и начина му на използване чрез конкретни примери, както и „Инструкция за ползване на новите кодове за източници на финансиране, използвани в ПП „Инвеститор“ през 2014 г. – допълнена“ като тези кодове се ползват и за 2015 г.

Информацията в раздели „А“ и „Б“ на документацията се въвежда по установения ред, съответно: в раздел „А“ за извършените и неразплатени разходи към 31 декември 2014 г., които са предвидени за разплащане през 2015 г., а в раздел „Б“ планираните за изпълнение капиталови разходи през 2015 г. Общийт размер на целевата субсидия за

капиталови разходи по раздели „А“ и „Б“ следва да бъде в размер 100 на сто от приетия за общината размер по чл. 50 от ЗДБРБ за 2015 г. Отклонение се допуска в случаите по чл. 94, ал. 3, т. 6 от ЗПФ.

В документацията за 2015 г. се включва и преходният остатък от целевата субсидия за капиталови разходи от 2014 г., която е постъпила по бюджета на общината, но не е усвоена. Субсидията се разходва през 2015 г. само за обектите, за които е била предназначена за 2014 г. Информацията се въвежда в колона „Други“, вид „Прех. ост. ЦС“. В колона „Други“, вид „Прех. ост. §§ 31-18“ се въвеждат преходните остатъци от предоставените през 2014 г. средства по бюджета на общината по §§31-18 за предотвратяване, овладяване и преодоляване на последиците от бедствия, които ще се разходват за капиталови разходи през 2015 г.

В документацията за 2015 г. се включват и капиталовите разходи, предвидени за финансираните със средства от Европейския съюз и средствата по други международни програми и договори, и свързаното с тях национално съфинансиране. Тази информация се включва в първоначалния и актуализирания план на капиталовите разходи, и в тримесечните отчети, въз основа на договора за безвъзмездна финансова помощ и/или договора с изпълнител на обществена поръчка за реализация на проекта, като в програмния продукт се ползва източника на финансиране „Сметки за средства от ЕС“ с кодове, съгласно Инструкцията за ползване на новите кодове за източници на финансиране, използвани в ГПП „Инвеститор“ през 2014 г. –допълнена.

В срока по чл. 97 от ЗПФ се изпращат в МФ, дирекция „Финанси на общините“, по електронната поща на отговорника за общината:

-пакетен файл (xml) на първоначалния план на документацията за капиталовите разходи за 2015г., изгответа на програмния продукт „Инвеститор“;

-сканирано решението на общинския съвет за финансиране на капиталовите разходи на общината по обекти и позиции, и по всички източници на финансиране, вкл. разшифровка за капиталовите разходи, финансирали от приходи по § 40-00 „Постъпления от продажба на общински нефинансови активи“;

-сканирана декларация, подписана от кмета на общината, удостоверяваща съответствия на данните от пакетния файл, изпратен по електронната поща, с решението на общинския съвет за разпределението на средствата по обекти, с размера на средствата за финансиране на капиталови разходи, разчетени по бюджета на общината, с капиталовите разходи от утвърдените разчети за сметките за средства от Европейския съюз и по други международни програми и договори, и свързаното с тях национално съфинансиране.

В сроковете за окончателното зареждане в ИСО на тримесечните отчети за касово изпълнение се изпращат в МФ, дирекция „Финанси на общините“, по електронната поща на отговорника за общината:

-отчет за изпълнение на капиталовите разходи за съответното тримесечие на 2015 г. във вид на пакетен файл (xml), изгответ на програмния продукт „Инвеститор“, като заедно с отчета за IV-то тримесечие се изпраща и актуален план за 2015 г. във вид на пакетен файл (xml);

-сканирано решение на общинския съвет за одобряване на компенсирали промени по реда на чл. 124, ал. 3 от ЗПФ и справка в табличен вид с колони „било“ и „става“, които се изпращат само от общините, които имат одобрени такива в съответния отчетен период, като тези промени следва да са отразени в актуалния план (план/корекция) на отчетния пакетен файл за съответното тримесечие;

-сканирана декларация, подписана от кмета на общината, удостоверяваща съответствия на данните от пакетния файл, изпратен по електронната поща, с размера на отчетените средства за капиталови разходи по касовия отчет за изпълнение на бюджета на общината и по сметките за средства от Европейския съюз и по други международни

програми и договори, и свързаното с тях национално съфинансиране, като в случаите на несъответствия се изпраща обяснителна записка за причините за наличието им;

-анализ на изпълнението на капиталовите разходи за съответното тримесечие, в т.ч. за усвояването на средствата за целева субсидия за капиталови разходи, за ремонт и изграждане на пътища, за финансираните обекти от сметките за средства от ЕС и по други международни програми и договори. Анализът следва да съдържа информация за изпълнение на договорените с изпълнителите план-графици за работата на обектите, включително и очакваното усвояване на наличностите на средствата към съответното тримесечие, за очертаващите се проблеми и насоки за преодоляването им.

Приетата с чл. 50 от ЗДБРБ за 2015 г. целева субсидия за капиталови разходи (без тази за изграждане и основен ремонт на общински пътища) се предоставя на общините до 5-то число на текущия месец като заложен лимит в СЕБРА в размер на 1/3 от тримесечното разпределение на годишния размер съгласно чл. 53, ал. 2 от същия закон. Неусвоеният лимит от предходните месеци се ползва за плащания с настъпил падеж през текущия месец. Целевата субсидия за капиталови разходи, предназначена за **изграждане и основен ремонт на общински пътища** по чл. 50 от ЗДБРБ за 2015 г., ще се предоставя въз основа на заявки от общината за необходимите средства съобразно договорените с изпълнителите план-графици за работа на обектите (**приложение № 9**).

При изготвяне на актуализираната документация на капиталовите разходи за 2014 г. във връзка с реализираната през 2014 г. Публична инвестиционна програма, в програмния продукт „Инвеститор“ пред наименованието на проект, финансиран в изпълнение на ПМС № 19/2014 г. се записва ПИП.

VIII. РЕД И УСЛОВИЯ ЗА ИЗВЪРШВАНЕ НА ПРОМЕНИ НА БЮДЖЕТНИТЕ ВЗАИМООТНОШЕНИЯ НА ОБЩИНТИ

Промени на бюджетните взаимоотношения на общините с централния бюджет се извършват в изпълнение на актове на Министерския съвет по реда на чл. 51, ал. 2 и чл. 109, ал. 3, както и по реда на чл. 111 от ЗПФ.

В съответствие с чл. 88 от ЗДБРБ за 2015 г. министърът на финансите може да извърши компенсирали промени по реда на чл. 110, ал. 4 от ЗПФ, вкл. чрез компенсирана промяна на бюджетните взаимоотношения между централния бюджет, съответните бюджети и бюджетите на общините, без да се променя целта и предназначението на средствата.

IX. ФИНАНСОВИ ВЗАИМООТНОШЕНИЯ ПРИ УПРАВЛЕНИЕТО НА СРЕДСТВАТА ОТ ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ И НА ДРУГИ МЕЖДУНАРОДНИ ПРОГРАМИ И ДОГОВОРИ

За сметките за средства от Европейския съюз се съставят, утвърждават и актуализират разчети.

Съгласно чл. 144, ал. 4 от ЗПФ разчетите за сметките за средства от Европейския съюз на общините се изготвят от кмета на общината и се утвърждават от общинския съвет. Редът за изготвяне, утвърждаване и актуализиране на разчетите се определя с наредбата на общинския съвет по чл. 82, ал. 1 от ЗПФ.

X. РЕД И УСЛОВИЯ ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ИНФОРМАЦИЯ В ЦЕНТРАЛНИЯ РЕГИСТЪР НА ОБЩИНСКИЯ ДЪЛГ

Информацията се представя от общините в съответствие със Закона за общинския дълг (ЗОД), с Наредба № Н-19 от 2006 г. за определяне обхвата на информацията, която

всички общини са длъжни да водят, съхраняват и предоставят на Министерството на финансите за поетия от тях дълг в съответствие с изискванията на Европейския съюз и на българското законодателство за отчетността, статистиката и бюджетирането на публичния сектор, както и за реда, начина и сроковете за отчитането и предоставянето й, издадена от министъра на финансите, и с указанията по прилагането ѝ.

- При промяна в данните за дълга, общината е длъжна своевременно да информира Министерството на финансите чрез отразяване на информацията в „Регистър общински дълг”(РОД). Всяка община отразява своевременно текущите промени в обстоятелствата на поетия от нея дълг, но не по-късно от 10-то число на следващия месец.
- Данните за дълга на общините и издадените общински гаранции, попълнени в информационната система (РОД), в оборотните ведомости и касовите отчети, следва да бъдат обвързани. При необходимост от добавяне на нова информация или от променяне на вече подадена информация за вече изтекъл отчетен период (или периоди) следва да бъде изпратено писмено уведомление до Министерството на финансите от оторизираните лица. Писменото уведомление се изпраща сканирано с подпись и печат на кмета на съответната община по електронната поща на l.popov@minfin.bg или d.yankova@minfin.bg от дирекция „Финанси на общините“ и се прикачва в „Документи“ към съответния заем, по който се иска промяна.
- Поемането на дълг от второстепенен разпоредител с бюджет трябва да става чрез първостепенния разпоредител с бюджет (кмета на общината), по реда и сроковете, определени в ЗОД и ЗПФ.

Отговорността за коректността на вписаните в РОД данни е на оторизираните за работа с регистъра лица от общините. Съгласно чл. 58, ал. 2 от ЗОД, за неизпълнение на задълженията по чл. 55, ал. 1 от същия закон, кметът на общината или упълномощеното от него длъжностно лице се наказва с глоба от 200 до 500 лв.

Обръща се внимание, че съгласно чл. 9 от ЗОД, кметът на общината изготвя годишен отчет за състоянието на общинския дълг и дълга на лицата по чл. 8а от същия закон за 2014 г., който внася за одобрение в общинския съвет. Отчетът следва да съдържа информация за размера на дълга в началото на годината, за изменението му през годината (поет нов дълг, получени средства от вече поети дългове, погасени главници и платени разходи и др.), както и размера му в края на бюджетната година. В отчетът задължително се прави и анализ на изпълнението на заложеното в чл. 32 от ЗПФ ограничение на плащанията по дълга. За целите на изготвянето на отчета, може да бъдат използвани и справки от РОД.

Ако общината през 2014 г. не е имала дълг по смисъла на ЗОД, тя удостоверява това обстоятелство с писмо до МФ, дирекция „Финанси на общините“ в свободен текст.

В изпълнение на чл. 18 от ЗОД, в 30-дневен срок от приемането на съответното решение (заедно с отчета), кметът следва да го изпрати на министъра на финансите, с копие до Сметната палата. При неизпълнение на разпоредбите на чл. 18 от ЗОД, разпоредбата на чл. 58, ал. 1 от същия закон предвижда административно наказание глоба в размер от 200 до 500 лв. за кмета на общината.

XI. ДРУГИ

Бюджетът на общината за 2015 г. се предоставя на МФ чрез зареждането му в ИСО на електронен адрес: <http://iso.minfin.bg/>

Ръководството за потребителя на Информационната система за общините (ИСО) за работа с бюджета е публикувано на интернет страницата на МФ:<http://www.minfin.bg>

(Публични разходи> Финанси на общините> Документи> Макети на файловете за бюджетите на общините и за натураните показатели

За целите на представянето на изискуемите данни за бюджета на общината за 2015 г. посредством ИСО определените със заповед на кметовете на съответните общини дължностни лица - оторизирани служители (титуляр и заместващ) за работа със системата, въвеждат файловете на конкретната община в ИСО, като наименованието на файловете следва да отговаря на описания в системата ИСО формат. При всяка настъпила промяна в заповедта за определяне на оторизирани служители за работа със системата съответните общини уведомяват писмено дирекция „Финанси на общините“ в МФ.

Достъп до ИСО имат само регистрирани потребители, които имат съответните права, като регистрацията на потребителите в ИСО се извършва *само* на електронен адрес: <http://iso.minfin.bg/>.

Приложения – образци на справки:

1. **Бюджет на общината по бюджетни показатели** се зарежда на електронен адрес <http://iso.minfin.bg/>;

2. **Разшифровка на натураните показатели по функции и по дейности: щатни бройки**, в т. ч. по трудови правоотношения и по служебни правоотношения за 2015 г. се зарежда на електронен адрес <http://iso.minfin.bg/>;

Макетите по т. 1 и т. 2 ще бъдат качени на сайта на МФ като приложения към тези указания и ще се изпратят на общините по електронна поща от съответните отговорници;

3. План-график за обслужване на просрочените задължения – **приложение № 1** се изпраща по електронен път във формат excel на отговорника за общината и на хартиен носител с подпись на кмета и печат на общината в МФ, дирекция „Финанси на общините“;

4. Справка за размера (ставката) на данъка върху недвижимите имоти и данъка при възмездно придобиване на имущество за 2015 г. – **приложение № 2**, заедно със заверен препис от съответните текстове на наредбата на общинския съвет по чл. 1, ал. 2 от Закона за местните данъци и такси, се изпраща в срока по чл. 97 от ЗПФ на хартиен носител с подпись на кмета и печат на общината в МФ, дирекция "Финанси на общините";

5. Справка за размера на задълженията и плащанията на патентен данък, данък върху недвижимите имоти, данък върху превозните средства и такса за битови отпадъци за 2014 г.– **приложение № 3** се изпраща по електронен път във формат excel на адрес: p.kedikova@minfin.bg и на хартиен носител с подпись на кмета и печат на общината в МФ, дирекция „Финанси на общините“. Справката се придрожава с анализ на събирамостта на съответните приходи, отчитащ и причините за констатираното ниво на събирамост и предприетите мерки за повишаване на събирамостта;

6. Справка за разпределението на средствата от преходния остатък от 2014 г. по функции и дейности по бюджета за 2015 година – **приложение № 4** се изпраща по електронен път във формат excel на отговорника за общината и на хартиен носител с подпись на кмета и печат на общината в МФ, дирекция „Финанси на общините“;

7. Справка за разходите за командироване на експертите от ТЕЛК от друга община при освидетелстване на лица, живеещи на територията на тяхната община – **приложение № 5** се изпраща на хартиен носител с подпись на кмета и печат на общината в МФ, дирекция „Финанси на общините“;

8. Справка за общия размер на възстановените средства от неразкрити социални услуги за ..... тримесечие на 2015 г. – **приложение № 6** се изпраща на хартиен носител с подпись на кмета и печат на общината в МФ, дирекция „Финанси на общините“;

9. Справка за фактически разходвани средства за присъдена издръжка по реда на Наредбата за изплащане от държавата на присъдена издръжка за съответното тримесечие на 2015 г. и разшифровка към нея – **приложения № 7 и 7a** се изпращат на хартиен носител с подпись на кмета и печат на общината в МФ, дирекция „Финанси на общините“;

10. Справка за разпределение на субсидията за 2015 година по читалища – **приложение № 8** се изпраща на хартиен носител с подпись на кмета и печат на общината в МФ, дирекция "Финанси на общините";

11. Образец на заявка за лимит на целева субсидия за капиталови разходи за изграждане и основен ремонт на общински пътища – **приложение № 9** се изпраща на хартиен носител с подпись на кмета и печат на общината в МФ, дирекция "Финанси на общините";

12. В срока, определен с чл. 97 от ЗПФ, общините изпращат в Министерството на финансите, дирекция „Финанси на общините“, на отговорника за общината и сканирано копие от решението на общинския съвет за приемането на бюджета на общината за 2015 г.

МИНИСТЪР:

ВЛАДИСЛАВ ГОРАНОВ

Приложение № 2

СПРАВКА

за

**размера (ставката) на данъка върху недвижимите имоти и данъка при възмездно придобиване
на имущество за 2015 г.**

Община.....

(печат)

Кмет:.....

(име, фамилия, подпись)

к.1	к.2
Размер (ставка) на данъка върху недвижимите имоти, определен от общинския съвет за 2015 г. по чл. 22 във връзка са чл. 1, ал. 2 от ЗМДТ за жилищни имоти	
Размер (ставка) на данъка при възмездно придобиване на имущество, определен от общинския съвет за 2015 г. по чл. 47, ал. 2 във връзка са чл. 1, ал. 2 от ЗМДТ	

*Забележка: Към справката, представяна в дирекция "Финанси на общините" на МФ, се прилага заверен препис от съответните текстове на Наредбата на общинския съвет по чл. 1, ал. 2 от Закона за местните данъци и такси (ЗМДТ) за определяне на размера на данъка върху недвижимите имоти и данъка при възмездно придобиване на имущество за 2015 г.

Изготвил:.....

(име, фамилия, подпись)

тел. за контакт:.....

e - mail:.....

Справка

Приложение № 3

за

за размера на задълженията и плащанията на патентен данък, данък върху недвижимите имоти, данък върху превозните средства и такса за битови отпадъци за 2014 г.

Община:

Код по ЕБК:

		Код по ЕБК:		Община:	
				(в лв.)	
		Задължения за минали години (недобори) без тези, които са погасени по давност	Общо платени вноски (изпълнение) към 31.12.2014 г.	В т.ч.:	платени вноски по облог за 2014 г.
Данъчни приходи	Парagraf:	Начисленi задължения (облог) за 2014 г.	0103 ДДФЛ - окончателен годишен патентен данък	0	платени вноски по облог за 2014 г.
1301	данък върху недвижимите имоти		1301	0	
1303	данък върху превозните средства		1303	0	
Общински такси					
2707	за битови отпадъци		2707	0	

*Забележки:

1. Към справката се прилага заверено копие на софтуерния продукт за администриране на местните данъци и такси в община (облог за 2014 г., недобори за мин. години, платени вноски за 2014 г. и платени недобори) за всеки конкретен приход от таблицата;
2. В посочваните суми за размера на задълженията за минали години (недобори), начислени към 31.12.2013 г., не се включват задълженията, които са погасени по давност;
3. В посочваните суми за задължения и глашания не се включват наказателни лихви;
4. Сумата в колона "Общо платени вноски (изпълнение) към 31.12.2014 г." следва да съответства на отчетния приход по съответния подпараметър от ЕБК в касовия отчет за изпълнение на бюджета на община към 31.12.2014 г. Ако има разлика в сумите, се прилага обяснителна записка за причините.
5. Справката се придружава с анализ на събирамостта на съответните приходи, отчитащ и причините за констатираното ниво на събирамост.

Изготвил:.....
(име, фамилия, подпись)
тел. за контакт:.....
e-mail:.....

Гл. счетоводител:.....
(име, фамилия, подпись)

Кмет:.....
(име, фамилия, подпись и печат)

Област.....
Община .....,
(печат)
Кмет:.....
(име, фамилия, подпись)

Приложение № 4

С П Р А В К А
за разпределение на средствата от преходния остатък от 2014 година

№ по- ред	ФУНКЦИЯ / РАЗДЕЛ / ПОДРАЗДЕЛ ОТ ЕБК	ОБЩО	В това число		
			Държавни дейности	Местни дейности	Дофинан- сиране
1	2	3	4	5	6
1	Общи държавни служби - всичко:	0	0	0	0
	в т.ч. - текущи разходи	0			
	- капиталови разходи	0			
2	Отбрана и сигурност - всичко:	0	0	0	0
	в т.ч. - текущи разходи	0			
	- капиталови разходи	0			
3	Образование - всичко:	0	0	0	0
	в т.ч. - текущи разходи	0			
	- капиталови разходи	0			
4	Здравеопазване - всичко:	0	0	0	0
	в т.ч. - текущи разходи	0			
	- капиталови разходи	0			
5	Социално осигуряване, подпомагане и грижи - всичко:	0	0	0	0
	в т.ч. - текущи разходи	0			
	- капиталови разходи	0			
6	Жилищно строителство, благоустройството, комунално с-во и опазване на ок.среда всичко:	0	0	0	0
	в т.ч. - текущи разходи	0			
	- капиталови разходи	0			
7	Почивно дело, култура, религиозни дейности - всичко:	0	0	0	0
	в т.ч. - текущи разходи	0			
	- капиталови разходи	0			
8	Икономически дейности и услуги - всичко:	0	0	0	0
	в т.ч. - текущи разходи	0			
	- капиталови разходи	0			
9	Разходи, некласифицирани в другите разходи - всичко:	0	0	0	0
	в т.ч. - текущи разходи	0			
	- капиталови разходи	0			
10	ОБЩО РАЗХОД:	0	0	0	0
	в т.ч. - текущи разходи	0	0	0	0
	- капиталови разходи	0	0	0	0
11	Раздел "Финансиране"	0			
12	Подраздел "Трансфери"	0			
13	Подраздел "Временни безлихвени заеми"	0			
14	ОБЩО РАЗПРЕДЕЛЕН ПРЕХОДЕН ОСТАТЬК	0	0	0	0

Изготвил:.....
(име, фамилия, подпись)
тел. за контакт:.....
e - mail:.....

Гл. счетоводител:.....
(име, фамилия, подпись)

Приложение № 5

Изх. №.....
Дата.....

СПРАВКА ЗА ФАКТИЧЕСКИ РАЗХОДВАННИ СРЕДСТВА ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ЧЛ. 34, АЛ.1 НА ПРАВИЛИНИКА ЗА УСТРОЙСТВОТО И ОРГАНИЗАЦИЯТА НА РАБОТА НА ОРГАННИТЕ НА МЕДИЦИНСКАТА ЕКСПЕРТИЗА И НА РЕГИОНАЛНИТЕ КАРТОТЕКИ НА МЕДИЦИНСКИТЕ ЕКСПЕРТИЗИ, ПРИЕТ С ПМС № 83/2010 Г.

ЗА ..... ТРИМЕСЧИЕ НА 2015 ГОДИНА

на община....., област....., код по ЕБК.....

Задачи:

Справката следва да бъде получена в Министерство на финансите до 10-то число на месеца, следващ отчетното тримесечие, а за четвъртото тримесечие не по-късно от 7-ми декември 2015 г.

ГЛАВА IV

тел. за контакт.....
e-mail:.....

/полиграфия и печать/

Приложение № 6

ՕՐԱԿԱՐԱ

(печат)

KMER

(имя, фамилия, подпись)

CIPABA

ЗА ОБИЦИЯ РАЗМЕР НА ВЪЗСТАНОВЕНИТЕ СРЕДСТВА ОТ НЕРАЗКРИТИ СОПЛАТНИ УСЛУГИ

THEMES AND TRENDS IN 2015

ПО ФУНКЦИЯ "Социално осигуряване, помощгане и греки"

Наименование на социалните услуги				/в лева/
Бюджет 2015 година		Дата на възстановението средства		Размер на възстановените средства
капацитет	стандарт	средства	средства	
		0	0	0
		0	0	0
		0	0	0
		0	0	0
		0	0	0

Забележки:

- Социалните услуги включват - специализирани институции за предоставяне на социални услуги и социални услуги в общността.
  - Справката следва да бъде получена в Министерство на Финансите до 15-то число на месец, следващ отчетното тримесечие, а за четвъртото тримесечие не по-късно от 9-ти декември.

Изготвия:

(имя, фамилия, подпись)
тел. за контакт.....
e-mail: .....

Код по ЕБК:

ОБЩИНА .....
Изх. №/дата

ОБЛАСТ .....

С П Р А В К А

ЗА ФАКТИЧЕСКИ ИЗПЛАТЕНИ СРЕДСТВА ЗА ПРИСЪДЕНА ИЗДРЪЖКА ПО РЕДА НА НАРЕДБАТА ЗА ОПРЕДЕЛЯНЕ
 НА РЕДА ЗА ИЗПЛАЩАНЕ ОТ ДЪРЖАВАТА НА ПРИСЪДЕНА ИЗДРЪЖКА
 ЗА ..... ТРИМЕСЕЧИЕ НА 2015 Г.

ПОКАЗАТЕЛИ	Размер на присъдената със съдебното решение издръжка (леви)	Брой непълнолетни лица	Брой месеци, за които общината е изплатила издръжка	Общо изплатена сума за тримесечието ($(k_2 \cdot k_3) \cdot k_1$) (леви)
№ по ред	1	2	3	4
1.	30		1	0
			2	0
			3	0
2.	35		1	0
			2	0
			3	0
3.	40		1	0
			2	0
			3	0
4.	45		1	0
			2	0
			3	0
5.	50		1	0
			2	0
			3	0
6.	55		1	0
			2	0
			3	0
7.	60		1	0
			2	0
			3	0
8.	65		1	0
			2	0
			3	0
9.	70		1	0
			2	0
			3	0
10.	75		1	0
			2	0
			3	0
11.	80		1	0
			2	0
			3	0
12. ОБЩО:	0	X		0
13. Други:		X		
I. ВСИЧКО:	0	X		0
II.	Възстановени по бюджета на общината средства от неизправни дълъжници, подлежащи на прихващане от общата сума по колона 4, ред всичко (леви).			

Забележки:

- Справката следва да бъде получена в Министерството на финансите до 10-то число на месеца, следващ отчетното тримесечие, а за четвъртото тримесечие - не по късно от 7-ми декември.
- На ред 13 "Други" се посочват средствата за изплатена присъдена издръжка, за която информацията не може да бъде разшифрована; съгласно показателите по редове от 1 до 11.
- Сумата, посочена на ред 13 "Други" се разшифрова съгласно приложени образец (Приложение №7а).
- В случаите, в които общината не е разшифровала сумата, посочена на ред 13 "Други" средства са възстановяват от централния бюджет.

Изготвил:.....

/име, фамилия, подпись/
тел. за контакт:.....
e-mail:.....

Гл. счетоводител:.....

/име, фамилия, подпись/

Кмет на общината:.....

/име, фамилия, подпись и печат/

ОБЩИНА .....

ОБЛАСТ .....

РАЗШИФРОВКА

**НА СУМАТА, ПОСОЧЕНА НА РЕД "ДРУГИ" ОТ СПРАВКАТА
ЗА ФАКТИЧЕСКИ РАЗХОДВАННИ СРЕДСТВА ЗА ПРИСЪДЕНА ИЗДРЪЖКА
ЗА ..... ТРИМЕСЧИЕ НА 2015 Г.**

№/дата на образуване на изпълнителното дело	Л/О КА ЗА ТЕ Л	Дата на съставяне на констативния протокол или дата на влизане в сила на съдебно решение за изменение на размера на издръжката*	Размер на присъдената със съдебното решение издръжка (леви)	Брой непълнолетни лица	Брой месец/дни	Период на изплащане (от дата - до дата)	Изплатена сума (леви)	Нормативно основание**		
								№ по ред	1	2
									3	4
									5	6
									7	8
1										
2										
3...										
Общо:									0	0
									X	X
									0	X

* В колона 2 се попълва информация само за новопостъпило изпълнително дело в общината или датата на съдебното решение за изменение на размера на издръжката.

** В колона 8 се посочва основание от Наредбата за определяне на реда за изплащане от държавата на присъдена издръжка (НОРИДПИ). Например лицето е навършило пълнолетие - изписва се чл. 8, ал. 4 от НОРИДПИ. В случаите, в които не може да се посочи конкретна разпоредба като например община е изплатила издръжката със закъсление, поради подадена от възискателя декларация със закъсление, то причината се описва в колона 8.

Гл. счетоводител: .....

Община .....
(печат)Кмет:.....
(име, фамилия, подпись)

С ПРАВКА
за разпределение на субсидията за 2015 година по читалища

№ по ред	Наименование на читалище	Местонахождение (община, кметство)		Субсидирана численост (субс. бр.)	Субсидия за 2014 г. 6400 (лева)
		3	4		
1	2			4	5
1				0,0	0,0
2				0,0	0,0
3				0,0	0,0
4				0,0	0,0
5				0,0	0,0
6				0,0	0,0
7				0,0	0,0
8				0,0	0,0
9				0,0	0,0
10				0,0	0,0
ВСИЧКО:				0,0	0

Забележки:

- В к. 5 се посочва размера на субсидията разпределена от комисията за съответното читалище.

- В к. 4 се посочва субсидираната численост. Тя се получава резултативно, като частно = субсидията в к. 5 разделена на единния разходен стандарт - 6 940 лв. и може да не е цяло число. Записва се с един знак след десетичната запетая.

Изготвил:

(име, фамилия, подпись)
 тел. за контакт: .....
 e-mail: .....

Гл. счетоводител:

(име, фамилия, подпись)

Приложение № 9

Община ..... (печат)

Кмет:..... (име, фамилия, подпис) .....

ЗАЯВКА

на лимит за целева субсидия за капиталови разходи, съгласно чл. 50 от ЗДБРБ за 2015 г. за изграждане и основен ремонт на общински пътища

Изготвили:

(имя, фамилия, подпись)
тел. за контакт:.....
e-mail:.....

Гл. съетоволите

(име, фамилия, поэзия)